

Videokonference kot del evropskega e-pravosodja

SL

2009

VIDEOKONFERENCE KOT DEL EVROPSKEGA E-PRAVOSODJA

OSNOVNE INFORMACIJE O VIDEOKONFERENCAH V ČEZMEJNIH SODNIH POSTOPKIH

V tej brošuri so predstavljene informacije o možnostih, osnovnih tehničnih vprašanjih in dobrih praksah čezmejnih videokonferenc v pravnih postopkih. (Brošura vsebinsko izhaja predvsem iz *Priročnika o uporabi videokonferenc v čezmejnih sodnih postopkih*.)

J V S T I T I A

Opozorilo

Vsebina te knjižice, ki jo je pripravil generalni sekretariat Sveta, ne zavezuje institucij Evropske unije niti držav članic.

Za dodatne informacije se obrnite na službo za obveščanje javnosti na oddelku za komuniciranje v okviru generalnega direktorata F, in sicer na naslovu:

Generalni sekretariat Sveta

Rue de la Loi 175

B-1048 Bruxelles

Faks: +32 (0)2 281 49 77

Spletišče: www.consilium.europa.eu/infopublic

*Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo*

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Nekateri operaterji mobilne telefonije ne
dovoljujejo vzpostavitve zveze s številkami
00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo
na internetu. Dostop je mogoč na strežniku Europa
(<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

ISBN 978-92-824-2511-4

doi:10.2860/38065

© Evropske skupnosti, 2009

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Belgium

TISKANO NA BELEM PAPIRJU, KI NE VSEBUJE KLORA

J V S T I T I A

KAZALO

ZAKAJ UPORABLJATI VIDEOKONFERENCE V PRAVNIH POSTOPKIH?	5
OKVIR ZA VIDEOKONFERENCE	9
UPORABA VIDEOKONFERENC DANES	13
NEKAJ PRIMEROV DOBRE PRAKSE	23
TIPIČNI SCENARIJI ZA VIDEOKONFERENCO	27
ČEZMEJNE VIDEOKONFERENCE – VPRAŠANJA IN ODGOVORI	31
KORISTNE INFORMACIJE	37

ZAKAJ UPORABLJATI VIDEOKONFERENCE V PRAVNIH POSTOPKIH?

Videokonference so učinkovito sredstvo, ki lahko poenostavi in pospeši čezmejne postopke ter zmanjša njihove stroške. Morda so videokonference nov koncept v evropskem pravosodju, vendar so na nacionalni ravni že znane in jih veliko uporabljajo, na evropski ravni pa jih lahko nadalje razvijemo tudi kot sestavni del evropskega portala e-pravosodje.

Namen brošure je:

- spodbuditi in okrepiti uporabo sistema videokonferenc v čezmejnih in nacionalnih pravnih postopkih;
- prikazati možnosti in osnovne tehnične podrobnosti videokonferenc ter njihovo uporabo v pravnih postopkih;
- predstaviti dobre prakse in izkušnje držav članic EU, v katerih videokonference že uporabljajo;
- razširiti razpoložljive informacije o videokonferencah v EU in
- spodbuditi sodnike, tožilce, pravnike in druge pravosodne delavce ter nosilce odločanja, da razmislijo o uvedbi in uporabi sistemov videokonferenc v nacionalnih in čezmejnih postopkih.

Videokonference (znane tudi kot videotelekonference) so sklop interaktivnih telekomunikacijskih tehnologij, ki omogočajo simultano interakcijo med dvema ali več kraji z dvosmernim prenosom video in avdio signalov¹.

1) Opredelitev v angleškem jeziku na povezavi:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Videoconferencing>.

Tema te brošure je uporaba videokonferenc v pravnih postopkih, predvsem na sodiščih, in sicer v ločenih prostorih (npr. sobah za zaslišanje) ali z drugimi metodami (npr. mobilno ali prenosno opremo ali studiem).

V akcijskem načrtu za evropsko e-pravosodje, ki ga je Svet sprejel novembra 2008², je navedeno, da sta nadvse pomembna poenostavitve in spodbujanje stikov med pravosodnimi organi in državami članicami (npr. z videokonferencami ali varnim elektronskim omrežjem). »Izboljšanje uporabe tehnologije aplikacije za videokonference« je v akcijskem načrtu za evropsko e-pravosodje uvrščeno med projekte, ki bi jih bilo treba nadaljevati v obdobju 2009–2013.

2) UL C 75, 31.3.2009, str. 1.

OKVIR ZA VIDEOKONFERENCE

Pravna podlaga

Bolje bi lahko izkoristili možnosti, ki jih daje veljavna zakonodaja Skupnosti, zlasti pri zaslišanju prič, izvedencev ali žrtev v videokonferenci, v kladu s pravnimi akti, kot so:

- Konvencija o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije (konvencija, 29. maj 2000, člen 10)³;
- Uredba Sveta (ES) o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah (št. 1206/2001, 28. aj 2001, člen 10(4) in člen 17(4))⁴;
- Direktiva o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (2004/80/ES, 29. april 2004, člen 9(1))⁵.
- Uredba (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (št. 861/2007, 11. julij 2007, člena 8 in 9(1))⁶.
- Okvirni sklep Sveta z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku (2001/220/PNZ, 15. marec 2001, člen 11(1))⁷.

Večina držav članic EU že uporablja večino teh aktov.

3) UL C 197, 12.7.2000, str. 24.

4) UL L 174, 27.06.2001, str. 1.

5) UL L 261, 06.08.2004, str. 15.

6) UL L 199, 31.07.2007, str. 1.

7) UL L 82, 22.3.2001, str. 1.

© Fotolia

UPORABA VIDEOKONFERENC DANES

© Wikimedia

© Svet Evropske unije

Na voljo je že nekaj informacij o uporabi čezmejnih videokonferenc v kazenskih ali civilnih oziroma gospodarskih postopkih, in jasno je, da so videokonference lahko pri tem učinkovit instrument. Videokonference so najpomembnejše pri pridobivanju dokazov v čezmejnih postopkih, zelo praktične pa so tudi v zadevah, ko je treba zaslišati ranljive ali ustrahovane priče. Poleg tega so sredstva učinkoviteje uporabljena tudi, če so v videokonferenci zaslišani sodni izvedenci (npr. za sodno medicino). Za več držav so videokonference praktična rešitev tudi pri upravnih postopkih.

Kratek oris sedanjih dosežkov v EU

Na ravni EU je več pobud glede uporabe videokonferenc v pravnih postopkih.

Na spletnem mestu Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah⁸ so v točki 7 rubrike o pridobivanju dokazov in načinu dokazovanja na voljo informacije o uporabi videokonferenc v civilnih zadevah v večini držav članic.

Tudi Evropska pravosodna mreža v kazenskih zadevah⁹ zagotavlja posebno storitev, Atlas, ki morebitnim uporabnikom videokonference pomaga pri preverjanju, ali ima drugo sodišče na razpolago potrebno opremo.

Eurojust¹⁰ zadnji dve leti uspešno uporablja videokonferenčno tehnologijo pri preiskovanju številnih čezmejnih zadev.

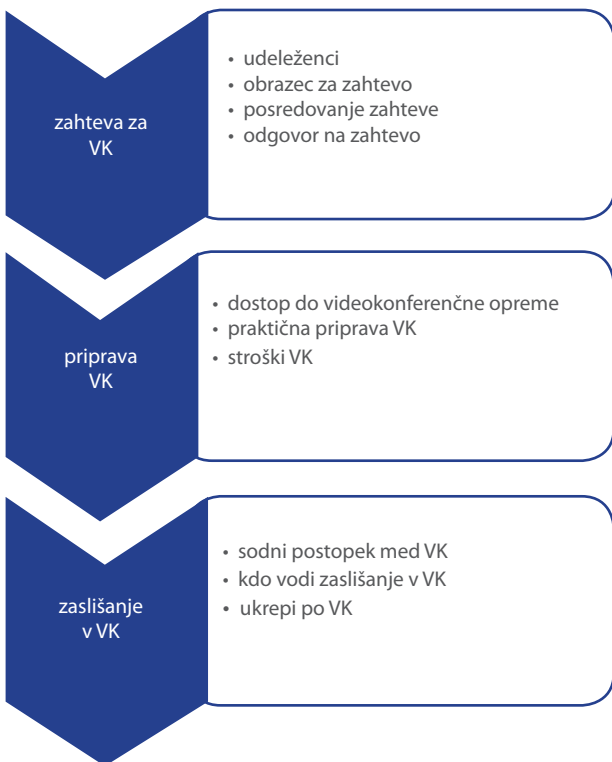
8) http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sl.htm

9) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

10) <http://www.eurojust.europa.eu/>

Praktične informacije o videokonferencah¹¹

V naslednjih poglavjih poskušamo razložiti nekatere praktične podrobnosti o čezmejni uporabi videokonferenc z organizacijskega vidika.

11) Podrobnejše informacije so v Priročniku o uporabi videokonferenc v čezmejnih sodnih postopkih.

Zahteva za uporabo videokonference

Tako v civilnih kot v kazenskih zadevah se za zahtevo uporablja standardni obrazec, ki je na voljo na spletnih mestih ustreznih evropskih pravosodnih mrež¹².

Tudi za odgovor na zahtevo obstaja standardni obrazec. V civilnih zadevah mora zaproseno pristojno sodišče v roku sedmih dni potrditi prejem prošnje za posredno pridobivanje dokazov v skladu s členi 10–12 uredbe o pridobivanju dokazov iz leta 2001. Osrednje telo ali pristojni organ mora v zvezi z zahtevami za neposredno pridobivanje dokazov (člen 17) obvestiti zaproseno sodišče, ali je zaprosilo odobreno v roku tridesetih dni. V kazenskih zadevah se mora država članica, na katero je naslovljena prošnja, strinjati z zaslišanjem v videokonferenci, če uporaba videokonference ni v nasprotju s temeljnimi načeli njenega pravosodnega sistema in če ima tehnična sredstva za izvedbo zaslišanja.

Priprava videokonference

Ko je zahteva sprejeta, se lahko začne praktična priprava. V čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah sodišče, ki je zahtevalo videokonferenco, stopi v stik s pričo, da se dogovorita o primernem kraju in datumu zaslišanja, in sicer takoj, ko se s sodiščem, na katerega je naslovljena zahteva, sporazumeta o zahtevi iz členov 10–12 uredbe o pridobivanju dokazov iz leta 2001. Kadar zahtevo za neposre-

12) Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah
http://ec.europa.eu/civiljustice/index_en.htm
(Pridobivanje dokazov in način dokazovanja)
Evropska pravosodna mreža v kazenskih zadevah:
<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
(rubrika o medsebojni pravni pomoči)

dno pridobivanje dokazov iz člena 17 sprejme osrednje telo ali drug pristojni organ države članice, na katero je naslovljena zahteva, sodišče, ki je zahtevalo videokonferenco, pričo obvesti o datumu, uri in kraju pridobivanja dokazov ter pogojih sodelovanja. V kazenskih zadevah pravosodni organ države članice, na katero je naslovljena zahteva, vroči sodni poziv osebi, ki mora pričati, v skladu z zakonodajo te države članice. Način, kako se od osebe zahteva, da priča pred sodiščem, ureja nacionalna zakonodaja.

Zaslišanje v videokonferenci

Zaslišanje v videokonferenci naj bi bilo čim bolj podobno običajni praksi sodišč pri pridobivanju dokazov med javno obravnavo. Vendar je treba upoštevati več razlik, da bi bile koristi kar največje. Nekateri stvari, ki so med pridobivanjem dokazov na običajen način razumljive same po sebi, dobijo pri pridobivanju dokazov med videokonferenco drugačno razsežnost: na primer zagotavljanje, da priča razume, kako videokonferenca poteka v praksi, ter ve, kdo so stranke v videokonferenci in kakšna je njihova vloga.

Pri zaslišanju priče iz tujine v videokonferenci je treba upoštevati časovno razliko. Zagotoviti je treba tudi primerne razmere za pričo, stranke, njihove zastopnike in sodišče.

Osebe, ki sodelujejo v videokonferenci, se morajo zavedati, da je celo pri najnaprednejših sistemih, ki so trenutno na voljo, med sprejemom slike in spremljajočega zvoka manjši zamik. Če to ne bo ustrezno upoštevano, se bo govorilo »čez« pričo, katere glas bo morda še vedno slišen za delček sekunde, potem ko bo na zaslonu videti, da je že prenehala govoriti.

Zaslišanje priče na oddaljeni lokaciji bi moralo biti čim bolj podobno praksi, ki se uporablja, kadar je priča v sodni dvorani. Med zaslišanjem mora biti priči omogočeno, da vidi pravnega zastopnika, ki postavlja vprašanja, in vse druge osebe (drugega pravnega zastopnika ali sodnika), ki se odzivajo na njeno pričanje.

Pri ranljivih ali ustrahovanih pričah se lahko z uporabo videokonference zmanjša stres in nelagodje, ki bi ga lahko povzročila neprijetna pot na tuje sodišče. Pri pričanju pred katerim koli tujim sodiščem je ločena soba za zaslišanje morda bolj praktična rešitev kot zaslišanje v sodni dvorani.

Razpoložljivost sodnih izvedencev je eden od mogočih razlogov za zamude tako v civilnih (npr. izvedenci za medicino in psihologi v zadevah o skrbništvu nad otroci ali skrbi za otroke) kot tudi kazenskih zadevah (npr. forenzični ali računalniški izvedenci). Videokonference bodo izboljšale prilagodljivost sodišč glede časa in načina pridobivanja dokazov od sodnih izvedencev iz drugih držav članic. Pri zaslišanju sodnih izvedencev je priporočljivo navezati stik z izvedencem pred zaslišanjem in preveriti, kakšna oprema bo morda potrebna med zaslišanjem (npr. snemalnik dokumentov, avdio ali video oprema itd.).

Kadar so potrebni tolmači, je treba biti pozoren na to, ali bi moral biti tolmač na kraju sojenja na sodišču, ki je zahtevalo videokonferenco, ali na oddaljeni lokaciji (ali sploh na tretji lokaciji).

V čezmejnih videokonferencah je najobičajnejše konsektivno tolmačenje. Simultano tolmačenje je zahtevnejše, saj so potrebne kabine za tolmače,

slušalke za udeležence in natančna kontrola nad mikrofoni. Poudariti je treba, da mora imeti tolmač ustrezen vizualni stik z osebo, katere govor tolmači.

Med pričanjem so včasih povsem ustrezno predstavljeni dodatni dokumenti. Da bi bili pripravljeni na tak primer, je koristen snemalnik dokumentov. Vendar pa snemalnik dokumentov ni koristen, kadar stranka in pravnik zasebno govorita o predstavljenih dokumentih, ko je morda uporabnejša kopija dokumenta, poslana po telefaksu. Organ, ki je zahteval videokonferenco, in organ, na katerega je zahteva naslovljena, naj bi pred začetkom videokonference izmenjala natančne in najnovejše podatke o številkah telefaksa, tako da ga bo mogoče nemoteno uporabljati.

Dolgoročno bi videokonference lahko nadomestili s skupnimi zbirkami dokumentov ali dokumentnimi strežniki, ki se vedno bolj uporabljajo za izmenjavo informacij, čeprav je treba v pravosodju še posebej pozorno poskrbeti, da so te zbirke varne in dostopne samo pooblaščenim osebam, povezanim z zadevo.

Tehnični vidiki videokonferenc

Videokonferenčna oprema je danes že zelo prilagodljiva in enostavna za uporabo. Kljub temu bi morali biti vsi deli opreme čim bolj standardizirani na podlagi iste vrste opreme in iste konfiguracije. Če je le mogoče, bi bilo treba zagotoviti, da je v vseh vrstah prostorov nameščena enaka oprema, kar bo poenostavilo njeno uporabo. Ne glede na to, ali je videokonferenčna oprema izdelana po naročilu ali v kompletu, mora izpolnjevati vsaj najnižje indu-

strijske standarde, da bo povezljiva in bo mogoče vzpostaviti čezmejno povezavo. Posamezni tehnični standardi so podrobneje obravnavani v *Priročniku o uporabi videokonferenc v čezmejnih sodnih postopkih*.

- *Namestitev opreme:* Oprema (predvsem kamere in mikrofoni) mora biti nameščena tako, da je treba čim manj prilagajati običajno razporeditev udeležencev v razmerju do drugih udeležencev na sodišču. Oprema naj bi bila nameščena tako, da se lahko zadeve v zadevni sodni dvorani obravnavajo tudi, ko ni videokonference.
- *Razumljivost:* govor mora biti vedno jasno razumljiv. Med videokonferenco ne sme biti izgubljena nobena beseda. Zagotovljena mora biti stalna kakovost zvoka in pojaviti se ne smejo nobene zunanje motnje ali prasketanje. Treba je izpolniti nekatere zahteve, da se zagotovi sinhronizacija ustnic (zamik, krajši od 0,15 sekunde). Poleg tega je treba čim bolj zadušiti odmev ter zmanjšati ostale šume v prostoru in povratni zvok.
- *Mikrofoni* morajo biti nameščeni tako, da ostali šumi v prostoru ne motijo zvoka v drugi sodni dvorani. Če je potrebno tolmačenje, bi moral biti vključen samo en mikrofona enkrat, kajti hkratna uporaba mikrofona povzroča motnje pri tolmačenju (zlasti pri simultanjem tolmačenju).

Mobilna oprema – večja prilagodljivost

Dodatna mobilna oprema (zaslon + kamera + zvočnik + mikrofonski + dodatna oprema) bi lahko olajšala uporabo videokonference pri zaslišanju prič, saj jo je mogoče enostavno prenašati med različnimi lokacijami in jo uporabljati na različne načine. Vendar lahko pričakujemo, da bo več omejitev veljalo za mobilno kot za nameščeno opremo (npr. število udeležencev, ki jih je mogoče istočasno jasno posneti). Mobilno opremo lahko uporabljamo, če je potrebna za zaslihanje prič na posebnih krajih, na primer v bolnišnici ali zaporu, ali če je treba začasno nadomestiti nameščeno opremo, ki se je pokvarila.

Vzpostavitev povezave – upravljanje videokonferenčnega sistema

Upravljanje videokonferenčnega sistema mora biti čim bolj prijazno uporabniku (tj. čim preprostejše) in bi moralo zato zajemati le omejeno število dejavnosti, npr.: vklapljanje in izklapljanje kamer in mikrofonskih, vzpostavljanje povezave v izbirnem meniju, določanje namestitve prek aplikacijskega menija, prekinjanje povezave ter prijavljanje in odjavljanje. Ponavadi je povezava vzpostavljena med dvema lokacijama (točka–točka). V nekaterih primerih pa je treba hkrati vzpostaviti povezavo med več kot dvema lokacijama (večtočkovno). Povezave je mogoče vzpostaviti prek vmesniškega mostu.

NEKAJ PRIMEROV DOBRE PRAKSE

Vzpostavitev sistema za rezervacijo videokonferenc – Avstrija

Avstrija je vzpostavila osrednji sistem za rezervacijo videokonferenc, ki ga lahko uporabljajo vsa nacionalna sodišča. Na voljo je vsem nacionalnim sodiščem, ki lahko neposredno rezervirajo sodne dvorane z videokonferenčno opremo.

Zagotavljanje prilagodljivosti videokonferenc – Finska

Finska je začela nameščati različne vrste videokonferenčne opreme za različne namene. Za sodne obravnave je na voljo popoln sistem z visoko ločljivimi kamerami in zasloni, za predhodna zaslišanja pa poseben sistem za sejne sobe. Za zaslišanje prič je na voljo osnovni sistem s terminalom, kamero in mikrofonom. Za zaslišanje prič je na voljo osnovni sistem s terminalom, kamero in mikrofonom. Na voljo je tudi prenosna oprema z notesnikom s programsko opremo in kamero, ki se lahko uporablja, kadar je potrebna mobilna oprema, na primer v centrih za socialno delo, bolnišnicah ali azilnih domovih.

Pomoč ranljivim pričam – Združeno kraljestvo

V Združenem kraljestvu so v nekaj uradov za podporo žrtvam in v prostore nekaterih policijskih postaj kot del centralno financiranih nacionalnih ukrepov namestili videokonferenčne povezave za oddaljene sobe za zaslišanje.

Tolmačenje z videokonferenco – Nemčija

Med videokonferenčno opremo je včasih vključena tudi kabina za simultano tolmačenje, tako da je lahko v postopke, v katerih več obtožencev govori tuj jezik, vključen tudi tolmač. Tolmači so tudi v upravne sodne postopke vključeni prek videokonference, s čimer se znižajo stroški.

Pospešitev procesa – Združeno kraljestvo

Po zaslugi virtualnega sodišča, video povezave med sodiščem in policijsko postajo, je mogoče v enostavnih zadevah prvo zaslišanje opraviti že 2 do 3 ure po obtožbi, prav tako pa je mogoče v enem dnevu opraviti precejšnje število prvih zaslišanj. Hitrost postopka je zelo pomembna v zadevah, v katerih je obravnavano nasilje v družini, ko naj bi številnim žrtvam in pričam čim hitreje nudili pomoč.

Več primerov dobre prakse

Nenehno bomo zbirali primere dobre prakse in zgodbe o uspešnem izvajanju in uporabi videokonferenčnih sistemov v pravnih postopkih ter jih predstavili v prihodnjih revidiranih brošurah ter v *Priročniku o uporabi videokonferenc v čezmejnih sodnih postopkih*, namenjenemu sodiščem in pravosodnim delavcem.

TIPIČNI SCENARIJI ZA VIDEOKONFERENCO

Zaslišanje prič

Anne je bila priča kaznivega dejanja in jo je sodišče pozvalo, da nastopi kot priča v zadevi proti osumljencu.

Čeprav dejanje Anne ni neposredno prizadelo, jo je močno travmatiziralo, tako da se trenutno zdravi v psihiatrični bolnišnici. Njen zdravnik je odsvetoval, da bi Anne potovala, in ostro nasprotoval predlogu, da bi Anne pričala na sodišču, zlasti če bi bil prisoten tudi obdolženec.

Ker je v psihiatrični bolnišnici že na voljo ustrezna videokonferenčna oprema, se je sodišče strinjalo z videokonferenco in imenovalo sodnika, ki bo prisoten na kraju samem. Tako je lahko Anne zaslišana v prijaznem okolju in ji ni treba potovati.

Neposredna avdiovizualna povezava med sodiščem, na katerem poteka postopek, in oddaljenim objektom, v katerem se nahaja priča, je vzpostavljena samo za pričanje Anne in ker je videokonferenčna oprema v obeh objektih že na voljo, so skupni stroški nizki.

Zaslišanje izvedenca

Dr. Abraham Knowall je izvedenec za genetiko, ki je bil pozvan, da predstavi izvedensko mnenje o dokazih v dveh kazenskih zadevah. Vendar dr. Knowall živi v Dublinu na Irskem, prišel pa naj bi na sodišče v Berlinu v Nemčiji in v Ljubljani v Sloveniji. Nadaljnja težava je, da bi bil najustreznejši čas za pričanje v obeh zadevah na isti dan – v Berlinu je pričanje predvideno zgodaj zjutraj, v Ljubljani pa opoldne istega dne.

S pomočjo videokonference bo dr. Knowall lahko istočasno na treh krajih in mora iti samo v center Dublina, saj je sodišče le nekaj kilometrov od njegovega doma.

Dr. Knowall prispe na sodišče v Dublinu točno ob 8.45 in odpeljejo ga v videokonferenčno sobo, kjer ga sprejme lokalni sodnik. Ob 9.00 je vzpostavljena videokonferenčna povezava s sodiščem v Berlinu in po kratki predstavitvi nemškega sodnika je dr. Knowall poklican kot prva priča ta dan. Pričanje, ki mu sledi

navzkrižno zaslišanje obeh odvetnikov, je končano ob 10.00 in konča se lahko tudi videokonferenca.

Dr. Knowall in irski sodnik lahko gresta na zgodnje kosilo. Na sodišče v Dublinu se vrneta okrog 11.45 in lahko se vzpostavi videokonferenca s sodiščem v Ljubljani, kjer naj bi dr. Knowall spet dal izvedensko mnenje o kazenski zadevi.

Med navzkrižnim zaslišanjem na sodišču v Ljubljani obtoženčev odvetnik predloži dokazni dokument, ki ga dr. Knowall še ni videl in ga v Dublinu ni na voljo.

Po zaslišanju se dr. Knowall lahko vrne k delu v svojem laboratoriju, saj mu zaradi videokonference ni bilo treba potovati iz Dublina v Berlin in nato naprej v Ljubljano in nazaj v Dublin, za kar bi potreboval več dni – samo zato, da bi bil eno uro na sodišču v Berlinu in še eno uro na sodišču v Ljubljani.

ČEZMEJNE VIDEOKONFERENCE – VPRAŠANJA IN ODGOVORI

- (1) *Ali so videokonference mogoče med vsemi državami članicami?*

Da, v praksi večina držav članic EU izvaja pravne akte o civilnih in kazenskih postopkih.

- (2) *Ali so mogoče videokonference s sodišči izven Evropske unije?*

Da, če je to pravno dopustno ter če se sodišče strinja in ima potrebno opremo.

- (3) *Ali so videokonference ponudba, ki je sodišče ne more zavrniti?*

Da. Če zaslišanje ni v nasprotju s temeljnimi načeli njenega prava in če ima tehnične zmogljivosti za izvedbo zaslišanja, se država, na katero je naslovljena zahteva, mora strinjati z videokonferenco.

- (4) *Kdo krije stroške videokonference?*

Običajno lahko stroške za izvedence in tolmače ter stroške komunikacijskih povezav državi, na katero je naslovljena zahteva, povrne država članica, ki je zahtevala videokonferenco.

- (5) *Ali obstajajo pravila o tem, kje bi se moral nahajati tolmač (v kraju obravnave ali v oddaljenem kraju)?*

Ne, vendar je v kazenskih zadevah priporočljivo, da je tolmač v isti sodni dvorani kot priča. Zlasti kadar je v videokonferenci zaslišana obtožena oseba, je priporočljivo, da je tolmač v isti sodni dvorani kot obtožena oseba.

- (6) *Ali je mogoče videokonferenco zahtevati po telefonu?*

Ne, za zahtevo za pridobivanje dokazov obstajajo standardni obrazci. Zahteva je lahko poslana po pošti, telefaksu (vsem državam članicam) ali po elektronski pošti (nekaterim državam članicam).

- (7) *Ali lahko priča govori v svojem maternem jeziku?*

Da, če tako želi. Po potrebi bo prisoten tudi tolmač.

- (8) *Kdo vodi zaslišanje v videokonferenci?*

V civilnem postopku je to sodnik države, na katero je naslovljena zahteva, (razen pri neposrednem pridobivanju dokazov, ko je to sodnik sodišča, ki je zahtevalo videokonferenco), v kazenskih zadevah pa sodnik ali tožilec sodišča, ki je zahtevalo videokonferenco.

- (9) *Ali je mogoče predložiti papirne dokumente med zaslišanjem v videokonferenci?*

Da, če se uporabljajo snemalniki dokumentov. Če snemalniki dokumentov niso na voljo, je papirne dokumente vedno mogoče izmenjati po telefaksu. V prihodnosti bo običajnejša uporaba naprednejših dokumentnih strežnikov.

- (10) *Ali je mogoče zaslišanje z videokonferenco opraviti kje drugje kot v sodni dvorani?*

Da, če je, na primer, priča v zaporu, bolnišnici, pridržana na policiji ali če ima edino videokonferenčno opremo v državi diplomatsko predstavništvo.

- (11) *Ali je nujno kupiti opremo za čezmejne videokonference med sodišči?*

Ne, opremo za zaslišanje je mogoče priiskrbeti, če se tako dogovorita sodišče, ki zahteva videokonferenco, in sodišče, na katerega je zahteva naslovljena. Uporablja se lahko tudi videokonferenčna oprema drugih institucij.

- (12) *Ali je potreben poseben tehnik, ki bo upravljal opremo?*

Ne, opremo lahko uporabljajo sodni uradniki ali sodniki, saj ima ponavadi zaslon na dotik, ki je enostaven za uporabo, položaj kamer je določen vnaprej itd.

- (13) *Ali je treba zaslišanje v videokonferenci posneti?*

Ponavadi potreba po snemanju zaslišanja (avdio, video ali oboje) izhaja iz nacionalne zakonodaje (zakoni o sodnih postopkih itd.).

- (14) *Ali je mogoče zakriti identiteto ranljivih ali ustrahovanih prič?*

Da, med pričanjem se lahko na primer prekine video povezava, uporabijo se lahko zavesa ali drugi ukrepi za zakritje obraza priče.

- (15) *Kakšna so varnostna tveganja pri videokonferencah?*

Odvisno od infrastrukturne ureditve sodišča ali druge institucije, ki sodeluje v videokonferenci. Če je videokonferenca omejena na določene uporabnike, če se uporabljajo povezave ISDN ali IP naslovi s požarnimi zidovi in je zveza z drugo stranjo avtentificirana, so videokonference dovolj nadzorovane in varne.

- (16) *Ali poleg videokonferenc obstaja tudi kakšna druga sprejemljiva, okolju prijazna možnost?*

Ne, na žalost NE.

KORISTNE INFORMACIJE

Informacije o čezmejnih videokonferencah:

Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah:

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_sl.htm
(povezave v rubriki „Pridobivanje dokazov in način dokazovanja“)

Evropska pravosodna mreža:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
(povezave v rubriki „Mutual Legal Assistance“)

Studie zum Stand des Einsatzes von Informations- und Kommunikationstechnologien (IuK) in der Justiz der EU-Mitgliedstaaten. Poročilo evropske akademije za e-pravosodje Europäische EDV-Akademie des Rechts gGmbH – European Academy of eJustice, Maj 2007. Dobite jo lahko na naslovu info@eear.eu.

Studies in judicial cooperation in civil and commercial matters: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Study on the application of Council Regulation (EC) N°1206/2001, on cooperation between the courts of the Member States in the taking of evidence in civil or commercial matter: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Videoconferencing in Criminal Proceedings: Legal and Empirical Issues and Directions for Research (članek Molly Treadway Johnson in Elizabeth C. Wiggins, v: LAW & POLICY, zvezek 28, št. 2, april 2006).

Svet Evropske unije

**VIDEOKONFERENCE KOT DEL EVROPSKEGA
E-PRAVOSODJA**

**OSNOVNE INFORMACIJE O VIDEOKONFERENCAH
V ČEZMEJNIH SODNIH POSTOPKIH**

2009 – 38 str. – 10 x 21,0 cm

ISBN 978-92-824-2511-4

doi:10.2860/38065

QC-78-09-986-SL-C

Kako do publikacij EU

Publikacije, ki so naprodaj:

- prek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- z naročilom v knjigarni, z navedbo naslova, založnika in/ali številke ISBN;
- z vzpostavitvijo neposrednega stika z našimi pooblaščenimi prodajalci.

Njihovi kontaktni podatki so na voljo na povezavi <http://bookshop.europa.eu> ali po telefaksu +352 2929-42758.

Brezplačne publikacije:

- prek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na predstavništvih ali delegacijah Evropske komisije.

Njihovi kontaktni podatki so na voljo na povezavi <http://bookshop.europa.eu> ali po telefaksu +352 2929-42758.

■ Urad za publikacije

ISBN 978-92-824-2511-4

9 789282 425114